

Asia: VN/14930/2022

Vuoroasuvan lapsen elatusavun suuruuden arvioiminen; työryhmän ehdotus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on pyytänyt mm. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuden lausuntoa ministeriön asettaman työryhmän valmistelemasta ehdotuksesta vuoroasuvan lapsen elatusavun määrittämisessä huomioon otettavista näkökohdista. Ehdotetulla ohjeella täydennettäisiin vuonna 2007 julkaistua ohjetta lapsen elatusavun suuruuden arvioimiseksi.

Käräjäoikeus lausuu ehdotuksesta kunnioittaen seuraavan.

Käräjäoikeus pitää työryhmän ehdotusta jo sellaisenaan perusteltuna ja kannatettavana. Työryhmä on ehdotusta laatiessaan kuullut keskeisimpiä eturyhmiä ja asiantuntijoita. Ehdotus on omiaan selkeyttämään elatusavun laskemista ja määrittämistä lapsen vuoroasumistilanteissa, jotka jo nykyisellään ovat yleisiä ja tulevaisuudessa todennäköisesti yhä tavanomaisempia lapsen edun mukaisia asumisjärjestelyitä.

Käräjäoikeus ei ota kantaa siihen, mitä kuluja, tuloja ja esimerkiksi sosiaalietuuksia tulee ottaa huomioon vuoroasuvan lapsen elatusapua vahvistettaessa eikä erityisesti siihen, miten sekä millä osuuksilla tämä tehdään. Kysymys on osin oikeuspoliittisista valinnoista, joista työryhmän kuulemat eturyhmätkin ovat erimielisiä. Selvää kuitenkin on, että lapsen elatuksen tarve tulee määrittää lapsen tarpeellisten, kohtuullisten ja todellisten kulujen perusteella ja että vanhempien tulee vastata lapsensa elatuksesta elatuskykynsä mukaisesti. Toisaalta myös vanhempien elatuskyvyn laskemisessa tulee käyttää tuloja ja menoja, jotka ovat tarpeellisia, kohtuullisia ja todellisia. Kun kysymys on vuoroasumisesta, tulee sekin ottaa laskelmassa huomioon.

Yhtä selvää kuin edellä lausuttu on, ettei millään laskentatavalla tai -mallilla ole mahdollista välttää sitä, etteikö lapsen elatusta koskevia riitoja vanhempien välille syntyisi. Sanottuja riitoja olisi

kuitenkin omiaan vähentämään se, että laskentatavat ja -mallit ovat mahdollisimman yksinkertaisia, ymmärrettäviä ja etukäteen tiedossa olevia. Tässä tarkoituksessa olisi ehdottoman tärkeää, että elatusapua laskettaessa olisi apuna käytettävissä päivitetty elatusapulaskuri. Yhtä tärkeää on sekin, että elatusapu vahvistetaan aina myös määrältään kohtuulliseksi.

Laamanni Ilkka Lahtinen

Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus

Lahtinen Ilkka
Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus